

Parlamentul
Republicii Moldova

DJ-8 nr. 310
29.11.19

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

Aviz la proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (nr. 266 din 15.11.2019)

Examinând proiectul de lege menționat, prin prisma prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului și Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, Direcția generală juridică expune următoarele.

I. Obiecții cu caracter general

1. Proiectul de lege a fost înaintat de către un grup de deputați, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu art. 66 din Constituție.

3. Prin natura relațiilor sociale reglementate, inițiativa legislativă face parte din categoria legilor organice.

4. Proiectul de lege prevede modificarea Legii nr. 581/1999 cu privire la fundații și Legii nr. 294/2007 privind partidele politice, iar potrivit notei informative la proiect, scopul elaborării acestuia constă în soluționarea problemelor finanțării netransparente a partidelor politice și a fundațiilor de caritate.

5. Cu titlu de informare, ținem să precizăm, că în procedură legislativă a fost înregistrat proiectul de lege cu nr. 327 din 03.10.2018, care conținea același obiect de reglementare similar celui cuprins în actualul proiect de lege.

În conformitate cu prevederile art. 47 alineatele (12)-(14) din Regulamentul Parlamentului, pe motiv că proiectul de lege nr. 327/2018 nu fost examinat în decursul legislaturii în care a fost înregistrat, proiectul de lege a devenit nul.

De aceea, obiecțiile și sugestiile expuse în avizul DJ-8 nr. 393 din 17.10.2018 pe marginea proiectului de lege nr. 327/2018 sunt valabile și pentru proiectul de lege supus examinării în măsura în care legislația în vigoare nu a suferit modificări.

II. Privitor la concordanța proiectului de lege prevederilor legislative, invocăm următoarele.

1. Art. I:

1) la art. 17 alin. (1) lit. e) se propune a fi instituite completări în partea ce ține de refuzul la înregistrarea simbolicii fundației, specificându-se, că decizia de a refuza înregistrarea simbolicii fundației se va lua dacă simbolică fundației va conține numele persoanelor de demnitate publică aflate în exercițiul funcțiunii, a persoanelor exponente ale unui interes politic sau a persoanelor aflate în funcții de conducere/executive a partidelor politice sau a organizațiilor social-politice.

Sub aspect conceptual, sugerăm a fi analizată propunerea ținându-se cont de faptul, că în practică pot exista cazuri în care numele persoanei care deține funcții de demnitate publică pot coincide cu denumirea fundațiilor cu același nume, dar care nu au nimic comun cu persoana respectivă. Proiectul de lege nu oferă o soluție în astfel de cazuri.

Totodată, relevăm, că în corespundere cu art. 6 alineatele (1) și (4) din Legea nr. 581/1999 cu privire la fundații, fundația poate fi constituită din inițiativa unei singure persoane sau a mai multor persoane fizice și/sau juridice, iar fondatori ai fundației nu pot fi autoritățile publice centrale și locale și instituțiile bugetare.

În acest context, recomandăm analizarea propunerii legislative în sensul interzicerii constituirii fundației în denumirea căreia va figura numele persoanei care deține funcții de demnitate publică în perioada mandatului.

2) Cu referire la utilizarea cuvintelor „persoanelor de demnitate publică aflate în exercițiul funcțiunii”, relevăm că Legea nr. 199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică operează cu terminologia „persoane cu funcții de demnitate publică”, „persoane care exercită funcții de demnitate publică”. Pentru o exprimare adecvată stilului normativ, recomandăm revederea formulării respective, ținându-se cont de terminologia consacrată juridic;

- privitor la utilizarea cuvintelor „persoanelor exponente ale unui interes politic”, această formulare se cuprinde în art. 7¹ din Codul jurisdicției constituționale nr. 502/1995, unde la alin. (2) se utilizează sintagma „persoane oficiale de stat exponente ale unui interes public și /sau politic deosebit”, pentru care motiv se va revedea formularea cuprinsă în proiect.

2. Art. 37:

1) alin. (1):

- propoziția întâi, propune, ca fundațiile înregistrate până la intrarea în vigoare a prezentei legi, urmează să se reînregistreze în termen de 3 luni. Din conținutul acestei prevederi reiese că toate fundațiile existente la moment și care au statut de persoană juridică urmează a fi supuse reînregistrării în termenul stabilit. Dacă este să efectuăm o

analiză a proiectului de lege și argumentelor expuse în nota informativă, accentul se pune asupra refuzului de a înregistra simbolică fundației în cazul în care aceasta va conține numele persoanelor care exercită funcții de demnitate publică, precum și a altor persoane indicate la lit. e) alin. (1) al art. 17 propus spre reglementare. Din proiectul de lege și nota informativă la proiect, se deduce, că reînregistrării de stat urmează a fi supuse doar fundațiile care conțin în denumirea lor numele persoanelor care exercită funcții de demnitate publică, a altor persoane care dețin funcții de conducere/executive a partidelor politice sau a organizațiilor social-politice. Respectiv, apare întrebarea, dacă sunt necesare impunerii reînregistrării obligatorii a celorlalte fundații existente, care nu conțin în denumirea lor numele persoanelor prevăzute la art. 17 alin. (1) lit. e) din proiect.

Deși, potrivit art. 4 alin. (2) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, reînregistrarea persoanelor juridice, condiționată de modificarea legislației, se efectuează gratuit, totuși considerăm că va fi o povară pentru fondatorii fundației care nu conțin în denumirea lor numele persoanelor care exercită funcții de demnitate publică de a îndeplini formalitățile pentru reînregistrarea acesteia.

Totodată, se va indica din ce moment va curge termenul de 3 luni indicate pentru reînregistrarea fundațiilor.

În același context, în propoziția a treia se prevede, că fundațiile care nu se vor reînregistra în termenul stabilit vor fi considerate autodizolvate și vor fi radiate din registrul respectiv în baza deciziei Ministerului Justiției. Cu referire la subiecții responsabili de radierea fundației din registrul respectiv, sugerăm corelarea propunerii înaintate cu art. 25 alin. (2) și (3) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, care prevede, că persoana juridică se consideră lichidată din momentul adoptării deciziei de radiere din Registrul de stat, iar registratorul în domeniul înregistrării de stat adoptă decizia de radiere în termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii cererii de radiere;

2) alin. (2), prevede, că „organizațiile necomerciale care nu sunt fundații, dar conțin în denumire cuvântul „fundație”, în termen de 3 luni, vor exclude acest cuvânt din conținutul denumirii”. Este de notat, că această prevedere se conține în actuala redacție a art. 37 din Legea nr. 581/1999, (de fapt, redacția art. 37 propus spre reglementare constituie o preluare a textului actual al art. 37 din Legea supusă modificării, modificându-se doar data de aplicare a normelor acestuia), prevedere care a avut un caracter tranzitoriu și care a fost necesară la data adoptării și intrării în vigoare a acestei legi. De aceea, sugerăm reevaluarea normei respective;

3) alin. (3), se propune, că „comisia de certificare, înființată în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 8 cu privire la asociațiile obștești, se împuternicește să efectueze certificarea fundațiilor”. Este de menționat, că în corespundere cu art. 31 alin.

(1) din Legea nr. 837/1996, Comisia de certificare este organul împuternicit să atribuie și să certifice statutul de utilitate publică. Conform art. 32² alin. (1) din această lege, certificatul privind atribuirea statutului de utilitate publică este un act oficial prin care se atestă statutul de utilitate publică și caracterul de interes public al activității asociației obștești, a fundației sau a instituției private, iar certificatul se eliberează pe un termen de 3 ani.

Trebuie să precizăm, că norma actuală a alin. (3) al art. 37 din Legea nr. 581/1999 a constituit o normă tranzitorie de punere în aplicare a prevederilor acestei legi, prin care Comisia de certificare a fost împuternicită să efectueze certificarea fundațiilor. Și în acest caz, sugerăm reevaluarea propunerii înaintate, în sensul, dacă norma propusă spre reglementare are tangență cu aprobarea statutului de utilitate publică de către Comisia de certificare;

4) alin. (4):

- prima liniuță, unde se propune că „Guvernul va institui Registrul de stat al organizațiilor necomerciale, al cărui deținător va fi Agenția Servicii Publice, iar Registrul asociațiilor obștești existent va fi inclus în Registrul menționat ca parte componentă” menționăm, că aceste prevederi se conțin deja în legislația în vigoare. Prin Legea nr. 31 din 16.03.2018 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, au fost aduse modificări Legii nr. 837/1996 cu privire la asociațiile obștești, potrivit căror reglementări, „Registrul de stat al organizațiilor necomerciale” a fost substituit cu „Registrul de stat al persoanelor juridice”, iar „Registrul de stat al asociațiilor obștești” a fost exclus, urmând ca înregistrarea asociațiilor obștești să fie efectuată în „Registrul de stat al persoanelor juridice”.

În partea ce ține de invocarea faptului, că „Agenția Servicii Publice va fi deținător al Registrului de stat al organizațiilor necomerciale” relevăm, că această normă se conține în Legea nr. 220 din 19.10.2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, unde la art. 32 alin. (5) și art. 35 alin. (1), se prevede, că Registrul de stat se ține de către organul înregistrării de stat, iar înregistrarea de stat a persoanelor juridice se efectuează de către Agenția Servicii Publice. Invocăm, în acest sens, și art. 12 alin. (1) și (2) din Legea nr. 581/1999 cu privire la fundații, care prevăd că fundațiile se înregistrează în Registrul de stat al persoanelor juridice de către Agenția Servicii Publice. Pe cale de consecință, considerăm necesar excluderea acestor prevederi;

- a doua liniuță, urmează a fi exclusă, pe motiv, că din textul proiectului de lege, nu rezultă că Guvernul urmează să aprobe acte normative de aplicare a prevederilor acestuia.

Drept rezumat, ținând cont de obiecțiile expuse la pct. 2), apreciem necesar revederea textului alin. (1) - (3), precum și excluderea alin. (4) din cuprinsul art. 37 din proiectul de lege.

2. Art. II, pentru un spor de precizie normativă, recomandăm, ca lit. h) al alin. (6) art. 26 din Legea privind partidele politice nr. 294/2007 să fie expusă în următoarea redacție:

„h) organizațiile necomerciale, sindicale, de binefacere sau religioase, inclusiv fundațiile”.

În concluzie, pentru motivele și sugestiile expuse în prezentul aviz, sugerăm reevaluarea inițiativei legislative.

Șef Direcție generală
Ion Creangă

Ex. I. Băieșu
Tel: 551